

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 13. prosinca 1888.

List 2.

Pridiga za god sv. Ignacija

31. jul. 1872 v Repnjah.*)

„Iskal je brezbožne, ter jih preganjal... in umaknili so se njegovi sovražniki iz strahu pred njim“
I. Makab. 3, 5—6.

V 16. stoletju je bilo duhovstvo in ljudstvo po Lutrovih zmotah jako propadlo. Povsod so gospodovale zanikernosti, nevednost in razuzdanost. Neka dušna gnjiloba se je bila večine poprijela. Videti je bilo, da bo cerkev Jezusova, kakor kako trohnelo poslopje, sama od sebe razpadla. Ali ravno tedaj, kedar se pekel z vso silo napenja pogubiti Cerkev K., sozidano na skali sv. Petra, in se dozdeva, da bo pekel zmagal ter resnico in čednost pregnal, tedaj se vzdigne Jezus, njen ženin, da pomoč pošlje stiskani ali propadajoči cerkvi. Tako ji je poslal v tej dobi sv. Ignacija Lojolanskega, kterega praznik danes obhajamo.

Sv. mati kat. cerkev je močno potrebovala junaka. da bi jo rešil sovražnikov, in koga boljšega pač bi bil gospod vojskinih trum za to zvolil kakor Ignacija, kteri se je že od mladosti hrabro odlikoval?

Rodil se je 1491 v grajščini Lojolanski.

Po njegovih žitih teče vroča kri njegovih predstaršev; njegovo mišljenje in hrepenenje je bilo vojska in prepir: pod orožjem zrastlega, do visokih vojaških služb prišedšega, vidite ga na terdnjavi Pampelonski, ktero so Francozi oblegali. Vsi so že serčnost zgubili, on sam se nikakor vdati noče. Občudujte ga, kako z ognjenim očesom na škerbastih zidovih semtertje leta, kako pobitega serca oserčuje, razkropljene vojščake zbira. Kjer je nevarnost naj večja bila, hitel je tje; kjer je smert naj bolj razsajala, bil je naj bliže na tistih krajih. O kolika serčnost! Toda v ognji ga zadene kos kamena na levo stegno in krogla iz kanona razdrobi mu v ravno tem trenutku desno bederno piščal. Zdaj pogleda Najdobrotljivši na Ignacija, z dopadajenjem opazuje njegovo moč in serčnost, in zdaj prične svoje namene po njem spolnjevati. Ignacij pade, in pade tako-rekoč božji gnadi v naročje. Od tega časa ga gnada božja ni več zapustila. Med to boleznijo, ki je terpela

več mesecev, je prosil iz dolgočasa neke knjige, iz ktere bi bil rad bral neko zaljubljeno povest. Pa te knjige niso našli. Namesto nje mu dajo življenje Kristusovo in svetnikov. Ignacij bere, in žarek božjega razsvitljenja predere v njegovo notranje; serce njegovo se je močno razveselilo, Ignacij spozná nečimurnost sveta. V tem premišljevanji odprejo se sv. nebesa; sv. apostol Peter se mu prikaže, nogo mu ozdravi in soznani ga z božjo voljo; pové mu, da mora častilakomnost zapustiti, pozemeljska orožja odložiti, pod častljivo bandero J. K. podati se in za kerščansko cerkev se vojskovati. Ignacij se precej vname za svoj poklic; kakor bi bil, kot Juda Makabej, iz nebes zlati meč prejel, sklene za terdno, da se bo na drugi način vojskoval, da bo namreč sovražnike Boga in Cerkve premagoval; in s kakšno gorečnostjo in srečo je spolnoval ta namen?

Kraljestvo K. je bilo od zunaj napadano, od zmotnjave in krivovere razmajano; Ignacij se močno proti temu boruje, sovražnike osramoti, cerkev obrani, I del. Kraljestvo K. meji na dežele, ktere so zavoljo malikovanja še bile v sužnosti satana. Ignacij jih pridobi in spreoberne, cerkev razširja, II del. —

Sv. Marija! na božji poti v Montserratu, pred tvojo čudopolno podobo odloži Ignacij svoje orožje, da bi se podal pod bandero J. K. Tvoja materna prošnja mu je dodelila posebno pomoč, varstvo, tvoji sovražniki so bili njegovi sovražniki, počastenje tvojega imena je bilo vedno namen njegove gorečnosti: zakaj bi tudi jaz upati ne smel, da mi boš gnado sprosila, tega pod tvojim varstvom vojskujočega junaka vredno počastiti! Zatoraj te ponižno z angelom pozdravim. „Češčena si Marija!“

Izrael in Juda sta grešila vpricho Najvišega, in razžaljeni Bog je pripustil, da so zdaj Ammon, zdaj Madijan, zdaj Syria, zdaj druga ljudstva proti njima vstali, da so vojsko začeli z njih deželo, in v največo stisko jih pripravili. Skoraj zmirom je bilo potrebno, da je Bog k varstvu svojega ljudstva svojo mogočno roko stegnil, da bi po čudežu svoje moči te sovražnike razkropil. Ako so obilni grehi kristjanov Boga v jezo pripravili pripustil je Gospod Bog navadno, da ste zmotnjava in krivovera nastale in verno srenjo pokončavale. To pa je bilo v 16. stoletju. Nikoli ni bila cerkev J. K. od zmotnjav in krivover tako napadana, kakor v tistih časih. Luter, kakor svoj dan velikan Golijat, je z veliko prederznostjo stopal in klical na boj. Calvin je strašil cerkev, ker je

*) Izročena nam je ta lepa pridiga od dobrega prijatelja P. A., ki je bila kakor nadaljevanje ene v Repnjah ravno ta dan eno leto pozneje. Vr.

tajil naj tolažniše resnice kerščanstva. Henrik VIII, angleški kralj, je divjal kakor Antijoh in hotel je po strašnih posilnostih svoje podložne primorati, da naj bi vero svojih sprednikov zapustili. Peklensko brezdnno je vse moči napelo; in ti glavni krivi nauki so rodili veliko drugih. Nemško, Francosko, Angleško bilo je v popolnem razdjanju. Kdo pač bi se milo ne zjokal? Hiše božje so požigali, altarje podirali, podobe svetnikov teptali, cerkveno premoženje grabili, svete posode ropali, devištvo skrunili, iz obljub se norčevali, mašnike preganjali, samostane pokončavali, katoličane grozovito morili. O sv. Cerkev! kako milo si jokala! Usmiljeni Bog, o poženi se za svoje ljudstvo! Sovražniki so svoj preklicani nauk do nebes povzdigovali; še celo tvojo dobroto, tvojo modrost, tvojo pravičnost so preklinjevali. Vstani gospod! vstani... Gospod je vidil iz nebes stisko in žalost svoje cerkve, in pri tej priči stegne svojo mogočno roko v njeno brambo. Pomoč pa pride od „mučenskega griča“, ne daleč od Pariza. Ignacij z nekterimi tovarši pride, poterjen od Najvišega. Ko so tu na grobéh sv. mučencev goreče molili in Jezusa v zakramentu sv. Rešnj. Telesa pobožno prejeli, obljubijo si vsi med saboj, da hočejo čez nekaj časa k namestniku J. K. podati se v ponudbo, naj jih pošlje, kamor ga je volja. Tu v ti mali kapeli položi Ignacij vogalni kamen za svoj po vsem svetu sloveči red, ki naj bi se po Jezusovem imenu imenoval, in to ravno na praznik Marijinega vnebovzvetja.

(Dalje nast.)

Čertice o blagem ranjcem gosp. župniku Janezu Volčiču.

(Konec.)

Kako polne lepih ukov so bile Volčičeve pridige, posebno do starišev, kako naj na otroka pazijo; če se jim bo šiba smilila, bodo zredili rogovileže, ponočnjake, pretepacve; kadar so govorili o varčnosti, pridnosti, so dostikrat ponavljali Davidove besede: Mlad sem bil, in sem se postaral, pa nisem slišal, da bi bil pridni kruha stradal. Koliko spoštljivost so imeli do svojih ranjnih starišev, kadar so govorili o dolžnostih starišev do otrok, so večkrat rekli: moja ranjca mati, Bog jim daj v miru počivati, so nas tako in tako učili; in kolikokrat so po pridigi za nje molili. Kadar so ranjki odmaševali, niso pozabili še nekoliko pri vel. oltarji pomoliti, in potem so šli k misijonskemu križu molit za odpustke. Da nisem zmožen vsih lepih lastnosti popisati, si vsak sam lahko misli.

Od njihove oporoke mi ni družega znano, kakor, da so še za svojega naslednika veliko skerb imeli, ker prikupili so eno hosto (listnik), en travnik, en vinograd; in vse te reči so pustili pri farovži, videč, da bo nasledniku dobro koristilo. Od oporoke tudi to vem, da so jo gospodje v gostilni pri Pergarju brali, in so rekli, da nikoli niso slišali take lepe oporoke in da je vredna, da se od besede do besede natisne in na svetlo dá. Če bo moč, jo Vam pozneje pošljem. (Bomo prav hvalježni. Vr.)

Do cerkvenega petja so ranjki gospod imeli veliko veselje. Ako so le kake nove pesmi in napevi iz spretnih rok prišle na svetlo, že smo jih imeli; vse so sami kupili, in tako so ustanovili v cerkvi petje le od dobrih mojstrov. Tudi sami so hodili na kor, pomagali peti o priložnostih, ker imeli so lep, močan glas.

Zdaj še nekoliko o bolezni. Maševali so še 1. adventno nedeljo, kerščanski nauk tudi še imeli: v ponedeljek in torek niso maševali, ker so se slabeji čutili,

v sredo so še maševali, pa zadnjokrat; potem so imeli še spraševanje. V četrtek so ostali v postelji; v petek so bili obhajani ter previšeni s svetimi zakramenti za umirajoče; potem je bila bolezen vsak dan huja. Ko sem jih drugič obiskal, je bilo prvo prašanje, če smo se že naučili božično pesem, ki so jo bili en teden pred boleznijo prinesli od P. Hugolina. Rečem, da; Bog daj, da bi slišali božične praznike jo peti. Tu se vidi, kako veselje so imeli do cerkvenega petja. Če prav vem, tisti dan zjutraj, 14. decembra, so bili še enkrat obhajani, in popoldne o 1/4 so izdihali svojo blago dušo; šel sem k sreči še enkrat jih obiskat, in ravno takrat so zaspali v Gospodu.

Pogreb je bil 16. dec. ob 10; mislim, da z milostnim gosp. proštom z Rudolfovega je bilo 18 gg. duhovnov; gosp. proš. med asistenco in z mitro so jih pokopavali.

Koliko se je takrat solz pretočilo, joka zgodilo, ni moč popisati. Nosilo jih je 6 ključarjev, drugi ključarji so šli s svečami ob stranéh. Sprevod je šel do Pergarjeve hiše in nazaj po cesti, da so se mogli zverstiti ljudje, ki jih je bilo na stotine domačih in tudi iz bližnjih duhovnij. Kolik je bil jok pri pridigi gosp. prošta, si lahko mislite, ker so mogli pridigar jih opomniti, naj molčijo, da zamorejo nadaljevati. Bil je pa tudi ginljiv, izversten govor o lepih lastnostih iz življenja ranjcega, o skerbi za dušice faranov in posebno tudi za olepšavo cerkve. Ni mi moč več pisati, toraj. Bog daj blagemu gosp. Volčiču večni mir in pokoj, — naj prosí tudi za nas pri Bogu.

Najvažniši reč bi bil kmalo pozabil, svete misijone. Ko so ranjki gospod spoznali potrebo, je bila prva njihova skerb sv. misijon obhajati, in to se jim je tudi posrečilo. Bil je tukaj prvi misijon od 17. do 27. sveč. 1876, in so bile zopet duhovne vaje. Drugi sv. misijon so obhajali od 16. do 24. maja 1886. To kaže, koliko ljubezen so imeli do svojih ljubljenih ovčic, zakaj vsak dobro vé, kdor je sv. misijon obhajal, koliko stroškov, koliko skerbi in truda prizadene župniku ljudski misijon, in tukaj so bili tako rekoč trije. Večkrat o priložnostih so toževali na prižnici: vedno bolj me skerbi, kako bom dajal odgovor od vas pred večnim Sodnikom, ljube ovčice, kadar me bo na odgovor poklical. Pa vsi ti misijoni in trud pri nekterih nič niso opravili; sami so se pritožili, rekoč: Menda je res hudi duh čez ves svet svoje mreže razpél, da jih več v nje vjame, ko pri njih vse nič ni pripomglo. Koliko prelepih in ginljivih pridig je bilo ta čas, ko so bili ranjki tukaj za župnika; pa je vendar še zmiraj nezvestih ovčic, ki ne poslušajo glasú svojih dobrih pastirjev! Vsako leto je bilo navadno po 4krat ponavljanje sv. misijona; takrat so navadno še enega čast. patra iz samostana na pomoč povabili, da so se lahko vsi sv. misijona vdeležili. Ljuba Šmarješka fara, kdo tedaj bo kriv pogube tvojih nezvestih ovčic pri vesoljni sodbi?!

Ker je bil ranjki gospod Janez tudi pesnik, naj nasleduje tudi še zadnja od njega sestavljena pesem, ki smo jo dobili iz rok dobrega prijatelja. Taka-le je:

Jezušček naš.

Svete nebesa široko se odpró,
Angeljski kori „Hosana“ pojó;
V sredi med njimi je Jezušček mili:
Mar se ne bomo tud' mi veselili,

O Jezušček naš!

Jezušček mali, nebeška radost,
Dušam pravičnim priserčna sladkost!

Dete to rajsko, tako ljubeznjivo,
Dete to toliko nam dobrotljivo,
Je Jezušček naš.

On, ki z Očetom enaki je Bog,
Vse, kar je, delo njegovih je rok.
Večna beseda, meso je postala,
Da tu med nami bi zdaj prebivala;
O Jezušček naš!

Jezušček, ti si naš bratec postal;
V jaslicah posteljco si si postljal;
Da bi solzice nas tvoje ganile,
Tvoje ročice nas k sebi vabile,
O Jezušček naš!

Čista Devica zavija klečé
Tvoje telesce v plenice nové,
K jaslicam z njo tudi mi pokleknimo,
Tebe, o Dete nebeško. molimo,
O Jezušček naš!

Naj bomo tvoji, in ti bodi tudi naš!
Da nas pri sodbi za svoje spoznaš.
Skozi dolino solz varno nas vodi
Enkrat pri sodbi nam milostljiv bodi.
O Jezušček naš! *Janez Volčič.*

Duhovne vaje v semenišču.

(Konec.)

Vzrok greha je pozabljenost. Ko bi ljudje imeli vedno Boga pred očmi, ne bi tolikokrat grešili. Da je to res, se lahko prepričamo iz vsakdanje skušnje in tudi iz zgodovine. Ni preteklo mnogo časa, odkar je bil Bog izraelsko ljudstvo na čuden način prepeljal skoz rudeče morje; ali ko se je Mojzes na gori mudil, spoznalo se je ljudstvo tako daleč, da si je naredilo zlato tele, ter so častili bogove (malike), češ, da so jih ti rešili iz sužnjosti in prepeljali skoz morje. Tako je tudi sv. Peter grešil, ker je pozabil na Jezusove besede.

Če v vodo veržemo velik kamen, razdeli se voda, nastanejo valovi, ki se vedno bolj širijo, se polegajo in slednjič vse potihne, kot bi se ne bilo nič zgodilo. Tako se godi z našim srcem. Ko prvič slišimo reč, nas to zelo presune, smo vznemirjeni; ali polagoma se vse pozabi, tako, da na to še ne mislimo. Tudi sedaj zidajo babilonske stolpe: nočejo Boga pripoznati, ustavljajo se mu, odrekajo mu dolžno čast; — pride pa Bog, jim vse zmeša in podere, ker niso zidali na pravo, terdno podlago, ampak na pések.

Tako je tudi ošabnost in maloserčnost vzrok pozabljenosti. Sredstvo zoper greh, zoper pozabljenost na Boga je misel na 4 poslednje reči.

Naše življenje je boj, v katerem jedni zmagajo, drugi omagajo, drugi so ranjeni. Kdor je zmagan, ostane zmagan, kdor je zmagal, mu zmaga ostane, kdor je pa ranjen, kadar se boj konča, to je, kdor ima še kaj dolga na sebi, ta se mora očistiti v vicalh.

Visoke službe so vse brez razločka podobne lepo ozaljšanemu, pisanemu mertvaškemu pertu, kateri se tistemu dá, kdor ga plača; ki potuje od jednega do drugega. Vsak ima svojega prednika in naslednika. Kolikor večja služba, čast, toliko večji odgovornost. Gorjé tistim, ki podirajo, kar je Bog zidal.

Koliko milost nam je Bog dodelil, da smo rojeni od kerščanskih staršev, da imamo kerščansko odgojo, koliko milosti splošnih in posebnih, naravnih in nad-

naravnih smo od Boga prejeli! Zato naj vsak gleda, kako bo te milosti porabil, da ne bo vzdihnil poslednjo uro: gorjé mi, ker jih nisem porabil, gorjé mi, ker sem molčal, kadar je bilo treba glas povzdigniti. Lepo nam je dalje slikal imenitnost duhovskega stanú.

Duhoven je Kristusov namestnik, on ima oblast, kot nikdo, še celo cesar mora, kadar hoče opraviti spoved, poklekčiti tudi pred najnižjega duhovna.

Sv. Ignacij razdeluje vse ljudi v 3 verste bolnikov.

V prvi versti so oni, ki pozabijo vsako sredstvo, katero jim zdravnik nasvetuje.

Druga versta so tisti, ki nočejo nobenega zdravila, in prepuščajo vse slepemu slučaju. Tretja versta so tisti, ki hodijo srednjo pot. Ti so mlačneži. Ti si mislijo, to so malenkosti, kaj mene to briga, saj Bog tako natančno ne gleda, da imam le dobro voljo, dobro serce, če bi vse tako popolno delal, bi bil predober. Ali ne pomisli, da iz majhne reči postane velika, da vedno mlačnejši postaja in slednjič globoko zabrede. Poglejmo tička visoko gori v gorah. Z drevesa na drevo skače. Tu strese vejico, malo snega se strese, pade na tla, vali se naprej, vedno večji postaja, tako da nazadnje lomi drevesa in vse podere, kar se mu v bran stavi.

Marsikdo pravi; jaz sem zadovoljen z zadnjim sedežem v nebesih! Kako pa, če da dva ali več takih misli, kdo ga bo dobil?!

V zadnjem premišljevanji razložil nam je kratko primer o zgubljenem sinu. Dedščino, ki so jo oče dali mlajšemu sinu, je prosta volja in pamet. Ko je sin spoznal svojo slepoto, je klenil verniti se. Tovariši so mu odsvetovali in mu prigovarjali, naj nikar ne gre, saj se bo na bolje obrnilo, saj te oče tudi ne bo hotel sprejeti, še spoznati ne za svojega; toda ostal je pri svojem sklepu. Tako naj dela tudi vsak. Terdne volje in poguma bo treba. Ali kje ga dobimo? V prejemani sv. Rešnjega Telesa in v molitvi. Tu je vir vse moči. Ne smemo biti prederzni, a tudi ne bojazljivi; temveč udarimo jo srednjo pot med obema. Zaupajmo tudi kaj nase, ko bi vse naredili iz svoje moči in če smo srečno prestali, doveršili, mislimo sí, da je vse naredil Bog, in mi ničesar ne.

P. Jakobs navduševal nas je k vsestranskemu pobožnemu življenju in k nasledovanju za Kristusom. V prvem govoru nam je živo slikal večlovečenje Kristusovo in sicer osebe, ktere so sodelovale, Bog oče, Sin in sv. Duh, in angelj Gabriel in Marija. Potem besede, ktere so govorile pri tej najsvetejši skrivnosti te omenjene osebe, in slednjič dejanje samo, ko se je to dopolnilo, kar je bil Bog obljubil.

V drugem govoru opisoval je natančno osebe, besede in dejanja pri Kristusovem rojstvu.

Potem dajal nam je pravila in pomočke, ktera naj porabljam, kadar smo brez tolažbe, ko nas hoče hudobni duh premotiti. Naj bolji pomoček je, da mu krepko kljubujemo s tem, da ostanemo pri svojih dobrih sklepih, da še več kot po navadi dobrega storimo. Na ta način se mu ne bodemo le ubrauli, ampak pridobili si bomo še več zasluženja in hudobni duh se nas bo bolj bal, ker vidi, da nam le pomaga k večjemu zasluženju.

Pri nečistih mislih je pa naj bolje sredstvo molitev, premišljevanje ničnosti in mišljivosti tega sveta, velikega pomena človeške duše, in premišljevanje Kristusovega terpljenja.

V dveh govorih nam je pokazal dve nasprotujoči si vojni, na katerih čelu sta lucifer in Jezus. Jako premeteno vabi prvi na svojo stran, obeta svojim priveržencem visoke časti, ter jih samo draži in zadovolji jih nikoli ne; le vedno po večjem hrepenijo. Veliko jih dobi na svojo stran. Ali nazadnje jih pripelje v večno

n srečo. Drugi jih milo vabi k sebi, nobenega ne sili, le kdor se mu hoče pridružiti. On sam jim je vzgled, vse ž njimi terpi. Tudi on jih ima mnogo na svoji strani in jih srečno vodi v večno domovino veselja.

Pri sklepu nam je priporočal spraševanje vesti, ki je velikanskega pomena, ker je potrebno, da se človek vsak dan z Bogom spravi. Povedal nam je resno prigodbo iz družbe Jezuitov, ko so bili iz vsih krajev zbrani in so se le na Ruskem bili ohranili.

Bil je predstojnik, ki je pred vsem svojim gojenjem priporočal vsakdanje spraševanje vesti. Med drugimi je bil tudi 15leten mladenič v tem zavodu, ki je to natanko spolnoval in se na ta način ohranil v angeljski čistosti. Nekega večera se vleže spat. Napadejo ga hude hude skušnjave; bojuje se, ali omaga. Po noči čuti, kot bi ga nekdo močno dregnil. Zbudi se in premišljuje, kaj se je ž njim zgodilo. Spomni se, da je grešil, da pa ni obudil kesanja. Hoče vstati, ali neka nevidna moč ga zadržuje, da ne more. Napne vse svoje moči in srečno premaga težavo. Hud boj je bil med hudobo in angeljem varhom. Poklekne in se bridko zjoka, da je grešil (popolno skesanje). Uleže se nazaj in zaspi — zaspi, da se ni več zbudil. Ko drugo jutro predstojnik v njegovo sobo pride, vidi, da je njegov ljubljenec mertev. Pri sveti maši se mu prikaže njegov duh in mu pové, kaj se je ž njim zgodilo, se mu lepo zahvali za nauk in ga prosi, naj moli zanj, ker ima še časne kazni terpeti v vicah. To je predstojnik tudi takoj storil.

Dalje je priporočal češčenje Matere Božje, da bi nas ona pod svoje zavetje vzela, da bi ostali stanovitni v njeni službi.

Ni se mogel ločiti, da nam ne bi še enkrat priporočal in naprosil, naj pogosto prejmemo, saj vsak teden enkrat, sveto Rešje Telo, ako se hočemo obvarovati greha, in v čednosti napredvati.

To je v kratkem vsebina teh govorov.

Tako smo se pripravljali s premišljevanjem in molitvijo, da bi vredno prejeli nekteri tonzuro, drugi 4 nižje redove. Očistili smo si vest s spovedjo, da bi mogli vredno te velike milosti od Boga prejeti.

Razun navadnih spovednikov spovedovala sta tudi čč. oo. jezuita Kos in Jakobs.

Težko (in s strahom) smo pričakovali jutro drugoga dne, Silvestrov dan, da stopimo pred božji oltar in se posvetimo popolnoma Bogu. Izvolili smo si Boga za svoj delež in odpovedali se svetu.

Sveti obredi so se veršili na starega leta med mašo od 7 do $\frac{1}{2}$ 10.

Tonzuro jih je prejelo 26, 25 prvoletnikov in 1 drugoletnik; drugoletniki dobili so 4 nižje redove. (Imena so v prejšnjem listu.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Slavnostni večer gg. bogoslovcev v slavo zlatomašnika Leona XIII, 10. t. m., je privabil polno veliko sobano gledavcev in poslušavcev, bili so pričujoči premil. gosp. knez in škof z več kanoniki, pa tudi več zunanjih odličnih gospodov zraven mestnih in domačih. Bil je pa tudi res slavnosten večer, vreden tega imena, vreden pa tudi napisa pri vhodu v škofijsko semenišče: „*Virtuti et M. sis.*“ Kazali so namreč mladi gospodje v vsem djanji čversto vérnost in omiko; vse djanje, petje z govori se je strinjalo in mérilo na čast sv. Očeta papeža, na vero in pravnost. Latinski nagovor kot vvod je bil klasišk,

vreden bogoslovca. Pokazali so verli bogoslovci v nadaljnih proizvodih, da zraven lepega petja so marsikteri tudi izurjeni v raznih glasbenih strokah. Slavnostni slovenski govor je bil v vsakem oziru „non plus ultra!“ Papeževa himna je donela ginjaivo in častitljivo. Po krasni deklamaciji: „Dve kroni“ se je prelepo podala cesarska himna. O vsebini posebej govoriti bilo bi preobširno, omenim naj samo, da dramatični prizor (po greški šegi) „Boj in zmaga“ je obudil dokaj odobravanja in smeha. Privela je sreča ali nesreča skupaj tri prostomišljake, ki znajo prav z veseljem mahati po veri, papežu in Cerkvi, ter po vsem kar je katoliško. Bili so: neki gradomolec, umomolec, in še nekak sebi-radovič sedanjega časa. Ti pajdaši so se med seboj kavsali, ko pa so se zvojali, da so vsi sovražniki Boga in Cerkve, so neutegoma postali prijatelji in so delali naklepe, kako bojo z umom, z voljo, z jezikom, s persom itd. razširjali satanovo kraljestvo in „sursum“ boje v „deorsum“ spreminjali. Zadeneta pa vmes dva bogoslovca, ter se je pričel „boj.“ Znamenito in čisto novo pri tem je bilo to-le: Ko so rudečkarji narhuje rohueli, u. pr. zoper vero, se je tam v daljavi zaslišal zbor z glasbo: „Quare fremuerunt gentes et populi meditati sunt inania“... (Čemú hrumé narodi, in ljudstva prazne naklepe delajo!) In tako je šlo dalje, na vsak neslan ugovor in napad se je zaslišal od daleč odgovor iz psalmov ali sicer iz sv. pisma. Ko so oni trijaci napadli papeštvo, zaslišal se je glas: „Tu es Petrus...“ (Ti si Peter, in na to Skalo bom zidal svojo Cerkev.) Tako so v začetku tako koražni sebi-malikoviči vedno bolj umolkovali; poslednjič pa šine še velika svitloba z višave (lumen de coelo) na tri „Savle“ in da jo od strahú naglo popihata (slišal se je tudi tam zadi močen padec); naj hujšega pa še ni bilo misel bežati, — poslednjič, ko vidi, da ni drugač, tudi on (v velik smeh pričujočih) ramo*) z ramo zmigne in jo pobere. Kor nadalje poje „Tu es Petrus,“ in ko se zastor zopet odgerne, je več oseb klečalo pred papežem in so mu podložnost skazovali, — mislim, da so bili vmes tudi tisti savlasti „Savli“ ter so se v verne „Pavle“ spreobrnili.

Slava gg. bogoslovcem! Dobro ste naredili!

Iz Ljubljane. (Dve slavnosti.) V večer ss. 3 Kraljev ste bili dve slavnosti papeževi 50letnici na čast. Pervo so zverševali gojenci v Marijanišču in sicer tako, da so zastopali raznotere narode in stanove v njihovi narodni obleki ter so kot taki čestitali sv. Očetu Leonu XIII v prav čverstih in živih izrazih pred njegovo podobno. Mora se priznati, da so mladenči ne kar dobro, ampak izverstno spolnili svoje naloge; vse obnašanje je bilo naravno in prav postavno ter vsak je vedil kaj lepega povedati očetu vsega kerščanstva. Krona vsemu je bila, ko je poslednjič pri bengalični razsvitljavi se prikazal angelj s krono in ovenčal glavo sv. Očetu. To je bilo v resnici na vso moč lepo in častitljivo.

Drugo slavnost so priredili katol. rokodelski pomočniki v svojem zalem novem poslopji. To je bila prva novoletnica v lastni hiši, kar mora družbenike napolnovati z veselo samosvestnostjo. Slavnostni govor gosp. kateheta Keržiča o Leonu — Luči in Svitlobi bil je izversten in ves času priméren. Tudi tukaj so pred podobo Leona XIII čestitali v podobah raznih stanov, kmetič je celo snop pšenice prinesel pod pazduho na oder in je kaj moško govoril. Učitelj je z drugimi pošteno rešil svojo nalogo. Pastirček je lepo vgajal, čeravno je bil malo boječ prvi pot pred papežem. Mornar je primérno Petru in sedanjemu času

*) Besedica „rameno“ je na Poljanskem nekak superlativ in pomeni: „zlo, močno“; n. pr., rameno priden...

modroval o čolou in vibarjih. Poštenje verlim pevcem, ki so dobro peli več papeževih in sklenili s cesarsko! Slava katol. rokodelskim pomočnikom!

Od dolenske strani. Milo so se razlegali glasovi zvonov v saboto-večer, zadnji dan leta 1887 po vsej slovenski domovini, in na novega leta dan so se slovesne službe Božje obhajale. Komu je na čast? Svetemu Očetu papežu Leonu XIII.

Saj pa tudi sedanji sveti Oče zaslužijo v polni meri, da jih mi verniki spoštujemo in da jih ljubimo. Zato smo tudi pri nas slovesno obhajali ta dan. Že na svetega Štefana dan sem ljudem natanko, kolikor je čas dopustil, popisal življenje sv. Očeta. Za vvod sem porabil in naštel slavila, ktere sv. Oče dobivajo od vladarjev in sploh od vsih strani. Omenil sem pa tudi, da še med tem, ko se vse klanja Leonu XIII, se je našel slovenskega imena nevreden časnik, ki je gerdil sv. Očeta! Ljudje so stermeli od strahu.

Priporočil sem ljudem, da naj nikar ne zahajajo v take hiše, kjer se berejo Cerkvi sovražni časniki. Potem sem popisal življenje svetega Očeta. Ljudje bili so močno ginjeni; devetdnevnic so se prav pridno vdeleževali in tudi v saboto kakor v nedeljo jih je bilo prav veliko pri spovedi. Na novega leta dan sem pa pokazal, da so sveti Oče papež velik prijatelj molitve; tudi mi bomo v novem letu spoštovanje pokazali do svetega Očeta naj bolje s tem, da si bomo molitev za prijateljico izvolili. Marsiktero oko se je solzilo, in ko je bilo sv. Rešnje Telo izpostavljeno, bila je polna cerkev dopoldan, kakor popoldan. Brezbožni časniki in novošegni judje si prederznejo sv. Očeta gerditi, — oni pač ne poznajo našega vernega ljudstva. Naj bi le šli ti sovražniki v cerkev gledat, tam naj bi se prepričali, kako je ljudstvo vdano svetemu Očetu. Pa kaj pomaga zamurca umivati? Verli, dragi Slovenci, skazujmo se s tem, da bomo katoliške časopise podpirali, ne pa zoperkatoliških. In naj pač veljá beseda: „Svoji k svojim.“

To naj bo geslo naše v novem letu!

S Podgore, 11. jan. Nепreprosljiva smert pobira to zimo može zaporedoma. Komaj je 4 dni minulo, kar je umerl okrajni zdravnik g. Janez Ruprecht, pa je že Bog tudi poklical k sebi moža, ktereга je vse spoštovalo in ljubilo, vzornega duhovna, Janeza Tomana, častnega kanonika in dekana v Moravčah, koji so po kratki mučni bolezni, pljučnici, zaspali v Gospodu.

Do zadnjega so bili delavni v nogradu Gospodovem. Na praznik božični so imeli 3krat duh. opravilo in sicer o polnoči mašo, ob 6 in ob 10 pa dvakrat še tudi pridigo. Na novega leta dan imeli so ob 10 slovesno sv. mašo in pridigo o zlati maši papeževi. Zadnjikrat so maševali 5. jan. Precej po maši jih je mraz stresel, napadla jih je pljučnica, vsled ktere so 7. jan. okoli 5 zvečer umerli. Prejeli so ss. zakramente za umirajoče in tudi napravili poslednjo voljo.

Vest o smerti blagega gospoda širila se je kakor blisk po svetu — in žalostno zvonjenje po moravški dolini je oznanovalo britko zgubo, ktera je zadela obširno Moravsko faro. Saj bili so ranjki res največi dobrotnik revežem; dobri svetovalec dvomljivim in velik prijatelj sosednjih in drugih duhovnov.

Pogreb bil je 10. jan. ob 10 dopoldue zbralo se je k pogrebu 24 duhovnov, iz bližnjih in daljnih krajev. Med njimi tudi gospodje: g. župnik Zorc iz Kerke, g. kaplan Brodnik iz Šmartna; g. Lavtar — ti trije njihovi bivši kaplani, koji so prišli svojemu dobremu duhu. očetu skazat zadnjo čast in ljubezen. Izmed svetnih ljudi vdeležili so se sprevoda tudi gospodje: c. kr. okrajni sodnik na Berdu J. Polc, Janko Kersnik, grajščak in deželni poslanec, in mnogi gg. učitelji.

Še predno je bila ura 10, zbralo se je silno veliko pobožnega ljudstva iz Moravške in sosednjih duhovnij pred cerkvijo, iz zvonikov ste vihrale 2 čerņi zastavi. Kamor si pogledal, povsod vidil si žalostne obraze. Kmalo po 10 uri pomikala se je dolga versta duhovnov iz kaplanije proti farovžu, kjer so prečast. g. kanonik Urbas opravili perve molitve. Sprevod pomikal se je potem po domači vasi memo šole v farno cerkev, kjer se je vse terlo ljudstvo. Po opravljenih molitvah bila je peta černa maša, ktero je opravljal med obilno asistenco gosp. kanonik. Po maši je preč. gosp. dekan Kamniški, Janez Oblak, v izverstnem govoru razlagal imenitniši dogodbe iz življenja pokojnega, posebno povdarjal ranjcega pastirsko gorečnost in usmiljenje do revežev in tudi dajal raznim stanovom primernih naukov. Zvesto je ljudstvo poslušalo izverstni govor in pogosto ihtenje in glasen jok razodeval je ljubezen Moravških farmanov do dobrega pokojnega dekana. Zares, kakor je ranjki duhovni oče ljubil svoje ovce, tako so ovce njega ljubile in bile mi iz serca vdane. Po pridigi in odpetem „Libera“ spremljali smo merliča na pokopališče, kjer so se opravile zadnje molitve.

Potem spregovoril je nektere besede še g. Janko Kersnik, koji je tudi v imenu slov. poslancev položil lep venec na kersto pokojnega, ki je bil 17 let dež. poslanec.

Nazadnje so verli pevci zapeli lepo pesem za slovo in ljudje so se razšli tužnega serca.

Naj bode preblagi gospod dekan in častni kanonik Janez Toman znancem in prijateljem v spomin in molitev zvesto priporočen!

Iz Rima, 3. prosenca. (Slovenski peš-romar v Rim.) Zlata sv. maša najvišjega mašnika, namestnika Kristusovega na zemlji, naslednika sv. Petra, pervaka apostolov, poglavarja svete katoliške cerkve, verhovnega Pastirja kerščanske čede, našega ljubljenega sv. Očeta Leona XIII.

Zadnji dan leta 1887 so zvonovi po vseh štiri-sto cerkvah večnega mesta Rima milo, veličastno in slovesno doneči naznanjali slavni dan petdesetletnega mašništva sv. Očeta in to eno uro po Ave Mariji.

Zvečer pred novim letom sem dobil dovolni list iz Vatikana od „Major-doma“ Monsignora Machi-a; donesel mi ga je vpokojeni častnik švicarske telesne straže sv. Očeta, moj znanec in prijatelj.

Devet dni sem se pripravljaj za zlato sv. mašo, ali predvečer slavnega dne petdesetletnice svečeništva sv. Očeta nisem mogel zaspati, v duhu pripravljaje se za to redko sveto slovesnost.

Slava Bogu v višavah in mir ljudem, ki so dobre, svete volje! Hvaljen bodi Jezus Kristus! Novo leto 1888. Vstal ob 3 proti jutru, šel sem v malo cerkev Device Marije pomočnice na tergu „Poenitenciarije Apost.“ k zornicam in sv. maši. Poli šesto uro v jutro že so začele derdrati kočije k baziliki sv. ap. Petra. Naglo idem tudi jaz čez terg vatikanski k Petrovi cerkvi. Stražar pred cerkvijo mi pové, da vhod v baziliko bode dopuščen pri Petrovih vratih pod pokritim stebrovitim hodiščem; pomaknem jo berzo tje; vže je čakalo nekoliko svečnikov in naroda, ipak sem blizo vrat dolezal. Ljudstvo, većinoma romarji, prihajajo trumoma, guječa vedno večja, glava pri glavi; svečeniki redovniki, ljudstvo vseh stališčev družbe človeške se zbira v ogromno trumo pod stebrovitim hodiščem, s kterim je obrobjen velikanski terg sv. Petra, in na tergu vse mergolí narodov iz vseh pokrajin zemlje.

Ob šestih zdonijo vsi zvonovi večnega mesta, milo in veličastno naznanjajoči, nenavadni slavni dan zlate maše naslednika svetega ap. Petra na rimski pervaški apostolski sv. Stolici. Vže tu, čakajočemu pred

vrati, mi je serce veselja kucalo in sveti — mili — nebeški čuti prešinjali so mi dušo.

Ob poli sedmih v jutro odperle so se velike Petrove vrata ob koncu stebrovitih hodišč v obzidano hodišče. — Vse ljudstvo je veselo zaklicalo: „Živi, sv. apostol Peter in naslednik njegov, Leon XIII!“ Oh, kako veselje bode še le takrat, kadar bodo se nam vrata nebeške odperle v kraljestvo nebeško po smerti telesa našega!! Za omejenimi vrati bila je straža, ki je zahtevala v pregled dopustni list.

Potem smo vsi z veliko naglico tekli po hodišču, da pridemo v cerkev. Pri marmornem kipu Karola Velikega, rimo-frankovskega cesarja, so druge železno-mrežaste vrata v veliko predcerkveno lopo bazilike sv. ap. Petra; tudi tu bila je druga straža zahtevajoča pokazati dopustni list, in vsaki je mógel verbno obleko odkriti, da se je potipalo, ako bi kedó nesel kakovo nevarno stvar. — Po lopi tekli smo k srednjim velikim bronastim vratom; tu bila je švicarska papeževa straža zbog lepega reda.

Pridši v veleslavno baziliko pervaka apostolov sem jo tudi berzo pomikal, da sem prišel na vgodno mesto, ravno nasproti kipa sv. ap. Petra, sedečega na sedežu pod nebesom. Od tod vidi se naravnost na glavni oltar nad grobom sv. ap. Petra in doli po cerkvi, toraj na vse strani prosti razgled.

Vhodi med stebrovi iz velike srednje cerkvene ladije v desno stransko ladijo bili so zagernjeni z rudečesvilnatimi preprogami. V sredinji velike ladije je bil obgrajeni prostor po vsi dolgosti ladije od vhoda do konfesije pred glavnim oltarjem. Okolo glavnega oltarja je bil obgrajen ves okrogli prostor, ki ga glavna velikanska kupola nadkriljuje. Obgraja je bila močna, do pasú segajoča, vsa z rudeče svilnatimi preprogami okinčana.

Srednja končnica papeževga križa, podoba stavljene cerkve, bila je napolnjena tje do oltarja sv. Petra Stola z vzvišenimi sedeži za kardinale, biskupe, redovne generale, opate, za službene in za častne monsignore dvora sv. Očeta. Pri čveterih orjaških pilovih, ki podpirajo ogromno kupolo, so vzvišeni odri: pri kipu sv. Veronike za državne opravnike pri ap. sv. Sedežu, pred kipom sv. Helene za papeževe pevce, pred sv. Longinom za vladarske osebe, in pred kipom sv. Andreja za rimske patricije. Bronasti kip sv. ap. Petra, sedečega na sedežu pod nebesom, je oblečen v krasen in dragocen papežev ornat s tujaro, trikrono, na glavi, na okolo so krasni, veliki, umetni zlati svečniki z gorečimi svečami. Okolo „Konfesije“ so lepi zlati svečniki s svečami in 125 zlatih svetilk z oljnatimi lučimi na grobu pervaka apostolov stojijo šesteri dragoceni zlati svečniki s svečami, sedmi, srednji svečnik pa s krasnim križem in razpetim Zveličarjem; ali to niso navadni krasni svečniki, kakoršni so vedno na oltarju, sedaj so še krasnejji in dragocenejši. Stebrovi cerkvenih stén in zidovi nad kipovimi cerkvenih redov, skupščin in ustanovnikov so oblečeni v dragocene svilnate preproge z zlatimi obrobcí (portami).

Za ljudstvo je priredjena srednja velika ladija do dvojne obgraje po dolgosti v sredinji, potem leva stranska ladija, srednja končnica in vse, desne tri in leve tri, končnice podobe trojinega križa, kakor je na papeževi palici. 60 tisuč ljudstva vseh narodov in jezikov iz vseh pokrajin zemlje se je sošlo do poli devete ure v baziliko; potem se je vhod zaperl. Leva ladija in tri velike kapele v nji so zagrajene in zagernjene, ves veliki okrogli prostor pod veliko kupolo okolo glavnega oltarja je prost ohranjen, v desne ladije velikih kapelah vse prazno, ker vsaki je hotel bliže biti; toraj, ako

bili bi vsi prostori cerkve z ljudmi napolnjeni, jih morebiti nad sto tisoč dobí prostor: Vsi smo hrepeneče čakali devete ure in prihoda zlatomašnika sv. Očeta slavnega Leona XIII. Za obgrajo po dolgosti v sredinji velike ladije stojijo v dva reda razpostavljeni vojaki: „Guardia Palatina“ imenovani, ovi so sami pošteni in zglednji rimljani. Okolo glavnega oltarja je razpostavljena švicarska telesna straža sv. Očeta. Med ljudstvom v cerkvi pa tu in tam stražijo papeževga dvora orožniki.

Bil sem vtopljen v zgodovino Gospoda našega Jezusa Kristus in njegovih sv. apostolov, ss. očetov papežev rimskih, in prešnjih in sedanjih kristjanov; naposled se mi je pa odgrinjalo kraljestvo nebeško, nebeški dvor in verste zveličanih prebivalcev — poveličana in zmogoslavna cerkva v nebesih.

Nikdar nisem vsega tega tako jasno in živo spoznal, umel in občutil, kakor sedaj v veličastni baziliki sv. ap. Petra, v ogromnem zbirališču pravóvrnih kristjanov iz vseh narodov, jezikov in različne starosti, obleke in barve od vzhoda in zahoda, od juga in severa. Deveta ura odbije. Pervo pride mili starček kardinal Peči, brat sv. Očeta, podpiran od dveh svečnikov, ker ima bolano nogo; popolno je podoben sv. Očetu, svojemu bratu, je pa starejši, kakor sv. Oče. Do solza me je ginil pogled tega častitega starčka, ki je trudno stopal k zlati maši svojega najvzvišenejšega brata. Za njim pridejo kanoniki sv. Petra, svečniki, duhovna mladež in vsi razredi cerkvenih služabnikov in strežnikov naproti sv. Očetu. Cerkvni pevci bazilike sv. Petra se nastavijo sredi ladije. Nato začne iti prvo spremstvo sv. Očeta: napervo ide plemenita straža. (Guardia nobile). Potem nesó papeževe cerkvene in državne znake; za temi sledijo dvorni sv. Očeta služabniki svečeniškega in svetovnega stanú; za njimi državni opravniki onih držav, koje imajo svoje namestnike pri sv. ap. rimski Stolici; dalje „Major-domo“ in sv. Očeta sobni prelati in strežniki.

Sv. Očeta so donesli iz dvora vatikanskega v kapelo Najsvetejšega pri levi stranski ladiji bazilike sv. Petra, tu so molili Njega v presv. Zakramentu, čegar namestnik so tukaj na zemlji. Iz te kapele so jih nesli po levi ladiji do vhoda v baziliko (ali vidili se niso, ker je bilo vse zagernjeno).

Donesli so jih iz kapele žalostne Matere Božje pri vhodu v baziliko. Prečudna milost, sveti in vzvišeni čuti, sveti strah in ljubezen nas je prešinila, ko smo jih ugledali na sedežu sedeče in na obe strani sv. apostoljski blagoslov delijoče. Vse ljudstvo v baziliki je zavpilo: „Živi Peter — Leon XIII!“ „Živi pervak apostolov!“ „Živi Poglavar sv. Cerkve apostoljske-katoliške!“ Živi naš najvišji Pastir in sv. Oče!

(Konec prih.)

Pripelji zvezda me k Gospodu!

Zvezda Modrim je svetila,
V Betlehem jim kaže pot;
Srečni kraj jim je odkrila
Kjer je rojen bil Gospod.

Čudna zvezda tje jih vodi,
Kamor serce njih želí;
Noč in dan pred njimi hodi,
Rajsko nado jim delí.

Srečno zvezda pripeljala
K Jezusu je Kralje trí;

Tam nad hlevcem je obstala:
„Tukaj človek čuda zri!“ —

Sveti, zvezda, tudi meni,
Skozi življenja temno pot;
Pelji v kraj me zaželjeni,
Svetnih pa me varuj zmót!

Zvezda vere, ti mi sveti,
Vodi v večni tje me dom;
Daj Gospoda kdaj mi zreti,
Daj, da tam ga vžival bom!

Kot si Modre pripeljala,
Zvezda, pred Gospoda kdaj,
Tak pripelji, zvezda zala,
Tudi mene k Njemu v raj!

Ivan Zarnik.

Sveta Neža devica, pomočnica.

Sveta Neža, čista, mala,
Vsa za Jezusa gori!
Ženina si ga je zbrala,
Serce Njemu podarí.

Komaj da je izpolnila
Sveta Neža osem lét,
Jezusu je obljubila
Čistosti predragi cvét.

Hči bogata je rimljanska,
Al bogastvo ni njej mar;
Vera Neži le kerščanska,
Dragi je nad slednjo stvar.

Zdaj jo satan zalezuje,
Ko nje duše vidi moč;
Spone ji nevarne kuje,
Nadleguje dan in noč.

Sin glavarjev prizadeva
Njo si v zakon pridobit'
Toda, modra, čista deva
Vé mu prošnje vse odbit'.

Pa hudoba ne miruje,
Spravi jo pred sodnji stol;
„Neža v Jezusa veruje —
Muke naj jo zmaga bol!“

Tako satan je nakanil,
In neverni rimski svét;
Toda, Bog je Nežo branil,
Hranil ji devištva cvét.

Pred sodnika pripeljana,
Le za Jezusa gori;
„Jaz, sodnik, oj sem kristjana!“
Tako Neža govori. —

Strašne muke zdaj zadele
Sveto Nežo so takój;
Pa ji vere niso vzele —
Za nebesa drag je boj!

Muke grozne so ji dale
Le še više vére dar;

Muke v Neži so podžgale
Le še bolj ljubezni žár. —

Neža trinajst lét je stara,
Ko za Jezusa terpi;
Za bogastva slast ne mara,
Smét so svetne ji reči.

Roka rabeljnu se trese,
Ko glavó mu da pod meč;
Strah in groza ga pretrese,
Jo obglávi ves sterinéc.

Kakor jagnje smert prestala
Si devica čista ti;
Duša tvoja pa podala
V kraj se večne je časti.

Sveta Neža, čista, mala!
Čistosti nam sprosi dar;
Čistost da bo nas spremljala,
Noč in dan nam bodi mar!

I. Z.

Razgled po svetu.

V Asisu je bila 14. grudna ostra skušnja za učence modroslovja in bogoslovja v samostanu M. D. Porcijunkule. Prišlo je na poskušnjo redovnikov 14, šest njih za modroslovne katedre, osem pa za bogoslovje. Med njimi sta bila dva kompetenta frančiškana iz jugoslovenskih krajev: O. Fr. Omerčenič iz Bosne, in O. Talaja iz Dobrovnika (Raguze). Oba sta se slavno obnesla in prideta svoj čas na mednarodno vseučilišče frančiškansko v Rim, ktero je s cerkvijo vred že dogotovljeno (kar smo nedavno poročali) in se bode pričelo s prihodnjim šolskim letom. „Glasnik juslov. Franjevac“, ki to poročá, pristavlja: „Bog blagoslovio verlu našu braću, koja se svom dušom daju na tako obširno i duboko proučavanje bogoslovnih nauka, koji će služiti na korist celom redu, a svojim redoderžavam na diku i ponos!“

Za Sarajevsko tergovsko šolo imenovan je za veroznanskega učenika katoliške mladeži veleč. O. Nikola Momčinović, ondotni duhovni pomočnik.

Bavarsko. Kakor pred kaj španjskim, tako so sv. Oče zdaj pisali bavarskim škofom v prid polne prostosti katoliške Cerkve v tej deželi. Sv. Oče želé namreč, da bi se odpravili vsi zadržki svobode za katoliško Cerkev, kar se jih na Bavarskem še nahaja od starodavnih časov, da se tako vera in vérnost pospešuje.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V splošnji namen so za mesec prosinac (januarij) priporočeni v molitev:

a) Glavni namen:

Petrov novčič, ali darovi za sv. Očeta.

b) Posebni nameni:

11. S. Higin. Za pravi človeški blagor pospeševajoče razmerje med svetno oblastjo in Cerkvijo.

12. *S. Ernest.* Vdeležba visokega plemstva pri delavskem vprašanji. Vitenberška in Švabska. Več samostanskih prednikov in njih posebne zadeve.

13. *S. Veronika.* Ohranitev kerščanskega kmečkega stanú. Več službenih in stanovskih zadév. Ljubezen do delavnosti in vspéh v učenji.

14. *S. Feliks.* Blagonosen vspéh razglašenja 10 služabnikov Božjih za svetnike. Prav veliko zadév v dušnem pastirstvu

15. *Ime Jezusovo.* Zaupno klicanje naj svetejšega Imena Jezusovega. Jezusova družba. Neka redovniška provir cija.

16. *S. Marcel.* Z molitvenim apostolstvom posebno zedinjene redovniške družbe. Dobri posli. Sirote in oni, ki so brez domovja.

17. *S. Anton Pušč.* Vstanova moških redov, posebno, v eni škofi i. Spreobrnjenje več pijancev.

18. *S. Petra stol.* Zopetno vstanovljenje svetne vlade papeževe. Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve. Zmaga v težki skušnji.

19. *S. Kanut.* Severni misijoni. Danska. Protestan tinja, ki se nagiba k katol. veri.

20. *S. Boštjan.* Verska serčnost vojakom. Prav veliko vojaških zadév. Varstvo proti nalezljivim boleznim. (Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Za odvernjenje neke bolezni. — Oseba za zdravje na prošnjo N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Ant. P. — Za obvarovanje izročeni pred sedanjo boleznijo.

Zahvale.

Lepo hvalo izrekam predobri naši Materi Mariji, ker mi je pomagala v nevarni bolezni. J. B.

Listek za raznoterosti.

V katoliški družbi je poslednjo sredo dr. Janežič pričel prav izverstno obravnava o enciklikah Leona XIII. V teh enciklikah kažejo sv. Oče, da je svet bolan, kakošne bolezni da ima, in kakošnih zdravil mu je treba. Obravnave so enako podučne, kakor mične in vedrilne.

† V Moravčah je po prav kratki bolezni sredi v svojem poklicu 7. t. m. umerl ondodni dekan, častni kanonik in zlatomašnik Janez Toman v 81. letu svojega življenja. Rojen je bil blagi gosp. Toman v Boh. Bistrici 22. jun. 1807, po preselitvi staršev, ko je bil sinček Janez. Še dete v Žuženberk, je bil tam zrejen. Mašnik je postal po študijah v Ljubljani l. 1832. Po kratki službi na Igu je bil nemški pridigar v Šenklašču do 1845, potem pa v Moravčah do 1849 oskerbnik, in naslednjič dekan do smerti. Od l. 1861 do 1877 je bil tudi deželni poslanec za Kamniški okraj. L. 1882 je postal častni kanonik. Bil je vse skozi ponižen, moder in goreč za svoj poklic, pravi poštenjak, skoz celih 55 let povsod ljubljen in zelo spoštovan, nekdanj tovarš ranjcega stolnega prošta Jož. Zupana in njegov poseben prijatelj. Bog mu plačaj njegovo zvestobo do sv. Cerkve in njegovo neutrudno delo za blagor bližnjega! Slovesen pokop se je obhajal 10. t. m. ob desetih.

V Koprivnici. Štaj., je 4. pros. umerl preč. g. zlatomašnik Fr. Zupančič, ondodni župnik, star 76 lét. R. I. P.

Na Ogerskem je 2. pros. previden ss. zakramenti umerl predsednik ogerske gosposke zbornice baron Sennycy. Bil je pošten katoličan, kakoršni se močno pogrešajo med velikaši. Bog mu daj večni mir.

V Turinu je bil véliki dobrotnik ubozege človeštva znani Dou-Bosko, za smert zbolel, prejel že tudi od samega sv. Očeta papeža Leona blagoslov za zadnjo uro. Naznaujajo pa, hvala Bogú! da se mu boljša. Njegovi gojenci ga priporočajo v molitev, da bi tolikega dobrotnika Bog saj še nekteere leta hranil tisuč in tisučerim sirotam. Bog daj, Bog daj;

Prestop v katoliško Cerkev. Uni teden je anglikanski pastor Conder s svojo ženo vred prestopil v naročje sv. matere katol. Cerkve. Jezuitovski pater Voughan v Manšestru ju je sprejel v sveto Cerkev. To dela med anglikanci veliko šuma, ker Vaughan je eden naj zmožnijih mož med mlajšim anglikanskim duhovstvom.

Rim. Sv. Oče so 10. t. m. sprejeli 450 angleških romarjev; 6 angleških škofov je bilo pričujočih. Vojvod Norfolkski je izročil papežu pismo verne vdanosti. V odgovoru so sv. Oče govorili o stanu katoliške Cerkve na Angleškem in omenili, da Cerkev ondi rastečemu vspehu naproti gre.

Pri odpiranju Vatikanske razstave so sv. Oče v svojem nagovoru razodeli, kako jih veseli, da se vsa velika katoliška družina Njih zlate maše vdeležuje z vsakterimi pridelki duha, natore, umetnosti in obertnije. Še bolj veselo pa jim je, ker te reči so dokaz verne vdanosti in podložnosti do apostolskega Stola, dokaz djanske ljubezni do Njih osebe. Vse to je znamuje prečudne edinosti, ktera je ena naj lepših prednosti katol. Cerkve. S hvaležnostjo do vsih darovalcev omenjajo, kako zelo srečne se čutijo, da zamorejo Vatikansko razstavo pričeti v dan, kateri spominja na pobožnost in radodarnost ss. treh Kraljev.

Dobrotni darovi.

Za ubožne dijake: Č. g. župnik Javorski M. Jereb 2 gld. — Čast. g. župnik Ign. Podobnik 2 gld. — H. 1 gld. — Čast. g. župnik Jan. Kapuz 2 gld. — Č. g. župn. Fr. Kepic 1 gld. — Č. g. Val. Orehek 1 gld. 96 kr. — Č. g. S. J. 5 gld. — M. S. 4 gld. 60 kr. — G. Luka Šabec 2 gld. — Blagi sošolec 5 gld.

Za sv. Očeta: Preč. g. dek. dr. J. Sterbenc 10 gld. — Čast. g. kapl. Fr. Grivic 10 gld. — G. Luka Šabec 2 gld. — Gojenke uršulinske dekliške šole 26 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Avgust Šinkovec, kaplan v Prečini, 7 gld. — Č. g. Josip Porubski, kapl. v Senožečah, 16 gld. — Č. g. Fr. Perpar, kaplan v Šmarjeti, 36 gld. 42 kr. — Č. g. Ant. Keržič, nunski kat. v Ljublj., 50 gld. — Č. g. Andrej Karlin, kapl. pri sv. Jakobu v Ljublj., 11 gld. — Iz Marijanišča 7 gld. — Po preč. g. župniku J. Rozmanu 20 gld. — Iz frančišk. samostana 3 gld. 35 kr. — Dobra roka 40 kr. — Č. g. O. Timotej Solomun iz Samora 10 gld. — Gnja. V. Melcer 1 gld.

Za družbo sv. Bonifacija: Gnja. V. Melcer 1 gld.

Za Marijanišče: G. Luka Šabec 1 gld. 60 kr.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. M. S—c v Sml.: Dan. naročena. — G. J. Jerman v Amer.: Dolar dal 2 gld. 54 kr.; 88 kr. za l. 1887 še na dolgu.